

«Μπαμπά... μην ξαναπεθάνεις Παρασκευή»

των Αλέξανδρου Ρήγα και Δημήτρη Αποστόλου

Σκηνοθεσία: Δέσποινα Μπεμπεδέλη. Σκηνικά-κοστούμια: Κώστας Καυκαρίδης.

Μουσική επιμέλεια: Μαριάννα Καυκαρίδου. Παίζουν: Σπύρος Γεωργίου, Μαριάννα Καυκαρίδου, Μαρία Φιακά, Μάριος Δημητρίου, Δέσποινα Μπεμπεδέλη, Στέλλα Μαλλοτιδή, Βασίλης Μιχαήλ, Λουκία Μιχαήλ, Φώτης Αποστολίδης, Ανδρέας Νικολαΐδης.

Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ρήγας και ο Δημήτρης Αποστόλου έχουν γράψει ένα άκρως σουρεαλιστικό κείμενο. Όπως σε κάθε σουρεαλιστικό έργο η σύνδεση των πολύ αταίριαστων μεταξύ τους στοιχείων αυτονομείται ως νοηματική οντότητα. Τα δύο αταίριαστα εκ καταγωγής και παραλόγως συνταιριασμένα στο «Μπαμπά... μην ξαναπεθάνεις Παρασκευή» πεδία είναι η παράδοση (μάλλον, ο θάνατος στη λαϊκή ελληνική παράδοση με τα ταφικά έθιμα) και η σύγχρονη trash κουλτούρα (με τα realities, τα life style περιοδικά, το τηλεκουσσομπολιό, κ.τ.λ.) Όμως αν αυτό συνέβαινε μόνο στο έργο και η σύζευξη των δύο κόσμων αποτελούσε μόνο τολμηρή πρωτότυπια των συγγραφέων, το κωμικό εφέ θα ήταν διαφορετικό. Το γέλιο μας οφείλεται στην παραδοχή (μετά τις αποδείξεις των Ρήγα-Αποστόλου) του σουρεαλισμού της ίδιας της γύρω μας πραγματικότητας. Λέω «μας» επειδή η τηλεοπτική ένωση Κύπρου-Ελλάδας είναι γεγονός και επειδή και στον κυπριακό χώρο οι δύο πραγματικότητες, της εναπομείνας παράδοσης και της υποκουλτούρας, κινούνται προς συγχώνευση αναπόφευκτα και γρήγορα. Κατά τη συγχώνευση συνθλίβονται τα παλιά ήθη και γεννιούνται νέοι κώδικες συμπεριφοράς που δεν μπορούν παρά να είναι γελοίοι.

Οι ήρωες του έργου ομιλούν μια δευτερογενή γλώσσα, με υψηλό επίπεδο τηλεοπτικών, κυρίως, αλλά και γενικότερων Μ.Μ.Ε.-επιδράσεων. Το γεγονός όμως ότι τα περισσότερα αστεία, νύξεις, ονόματα από τον κόσμο της trash κουλτούρας είναι κατανοητά σε όλους μας, τολμώ να πω, τοποθετεί και το κοινό στην ίδια σουρεαλιστική πραγματικότητα και κάνει θεατρική τη γραφή των Ρήγα- Αποστόλου πραγματικά μεταμοντέρνα.

Τα πιο πάνω χαρακτηριστικά χαρίσματα δημιουργούν την υπέρ του «Μπαμπά... μην ξαναπεθάνεις...» απόσταση από την εξωτερικά όμοια μαύρη κωμωδία του άλλου συγγραφικού δίδυμου του ελληνικού θεάτρου, από τους «Μπαμπάδες με ρούμι» των Ρέππα-Παπαθανασίου. Ο «Μπαμπάς...» είναι και πιο «μαύρος» από τους «Μαμπάδες...», επειδή από τα εννέα πρόσωπα, τα επτά πεθαίνουν στη σκηνή. Τα τρελά αδιέξοδα και παρεξηγήσεις χωριούν μπροστά στις φονικές ατάκες των συγγραφέων.

Η παράσταση του Σατιρικού έχει ως κύριο στόχο της να φτάσει τους ρυθμούς του κειμένου και μεταξύ των απότομων στροφών της πλοκής να προλάβει να επεξεργαστεί τον όγκο της κωμικής ύλης. Η Δέσποινα Μπεμπεδέλη που σκηνοθετεί την παράσταση ήταν αναγκασμένη να ιεραρχήσει τους επί μέρους στόχους όπως τη δημιουργία τυπολογικά αναγνωρίσιμων σατιρικών σκίτσων, όπως το αποτελεσματικό «σερβίρισμα» της κάθε ατάκας, μια και όλες ήταν κωμικά σημαίνουσες, όπως η Διεύθυνση του ξέφρενου τρεχαλητού μεταξύ των πτωμάτων, των φέρετρων

και των τάφων. Σύμμαχός της ο Κώστας Καυκαρίδης, διευκρινίζει με τα κοστούμια του σατιρικούς τύπους των ηρώων και φτιάχνει σκηνικό πεδίο για την ξέφρενη δράση. Συμμετέχοντας στην παράσταση στο ρόλο της Ματούλλας, φύλακα πασών των Θερμοπυλών, η Δέσποινα Μπεμπεδέλη ταυτόχρονα συντονίζει την ομάδα της, σαν το πρώτο βιολί μιας ορχήστρας που εκτελεί ταυτόχρονα και χρέη μαέστρου.

Αν και το τελικό ομαδικό αποτέλεσμα κρίνεται ως θετικό και η παράσταση είναι απ' αυτές που μαζεύουν κόσμο και το διασκεδάζουν, πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι ο υψηλός βαθμός της κωμικής δυσκολίας του έργου μερικές φορές κάνει τους ηθοποιούς να συγχέουν τις διαφορετικές υποκριτικές λειτουργίες που πρέπει να ασκήσουν ταυτόχρονα. Έτσι, κάποιες λαμπρές ατάκες λέγονται ξέπνοα και πετυχαίνουν το μισό κωμικό αποτέλεσμα. Υπάρχουν σκηνές στις οποίες οι ηθοποιοί δεν προλαβαίνουν να δώσουν τις εναλλαγές των νευρικών κορυφώσεων και των καταθλιπτικών πτώσεων και η υποκριτική ένταση γίνεται πολύ δυνατή και μονότονη.

Δεν αναφέρομαι σε συγκεκριμένα ονόματα συντελεστών επειδή λίγο ή πολύ όλοι συναντούν τις ίδιες δυσκολίες, δυσκολίες που σχετίζονται με την απαιτούμενη περιπλοκότητα της κωμικής υποκριτικής δράσης. Όπως επίσης ισχύει και το αντίθετο, ότι όλοι έχουν κερδίσει αρκετές από τις μικρές προσωπικές μάχες που έδωσαν σε διάφορες σκηνές του έργου, και η σούμα τους κρίνει την τελική έκβαση της αναμέτρησης με τη μαύρη μεταμοντέρνα σουρεαλιστική σατιρική (κ.ά. κ.ά.) φαρσοκωμωδία των Αλέξανδρου Ρήγα και Δημήτρη Αποστόλου. ●